

РЕШЕНИЕ

№ 2162

гр. София, 27.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Г СЪСТАВ, в публично заседание на единадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Албена Александрова

Членове: Нели С. Маринова
Мария Стойкова

при участието на секретаря Виктория Ив. Тодорова
като разгледа докладваното от Мария Стойкова Въззивно гражданско дело № 20221100512401 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

С решение № 20051611 от 04.08.2022 г., постановено по гр.д. № 16359/2020 г. по описа на СРС, 75 състав, „У.Б.“ ЕООД е осъдено да заплати на Ц. Д. И. на основание чл. 128, т. 2 КТ сумата от 685,92 лв., представляваща незаплатено трудово възнаграждение за 02.03.2020 г., 04.03.2020 г. и 05.03.2020 г., и сумата от 2186,03 лв., представляваща обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 работни дни за 2020 г., ведно със законната лихва върху главниците от датата на подаване на исковата молба – 28.04.2020 г. до окончателното плащане.

Срещу решението в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК е подадена въззивна жалба от „У.Б.“ ЕООД, чрез адв. А.. В жалбата се излагат оплаквания за неправилност на обжалваното решение, като постановено при неправилно тълкуване на закона, непълнота на доказателствата, немотивираност и в противоречие с практиката на ВКС. Твърди се, че не е установено наличието на предпоставките, обуславящи основателността на претенциите по чл. 128, т. 2 КТ и чл. 224, ал 1 КТ. Поддържа се, че за периода от 01.01.2020 г. до 31.01.2020 г. и от 01.02.2020 г. до 01.03.2020 г., ищцата не е полагала труд, а само е „присъствала“ на работното си място. В тази връзка се сочи, че предвид дейността на дружеството работодател (изграждане на софтуерни платформи за интернет търговия в областта на модата), полагането на труд не се изразявало в обикновено присъствие в офиса и извършване на работа на база на дневна норма, а в „специално логване“ в системата към даден клиент и работа на неговата лична специфична платформа. В случая ответникът нямало как да предостави данни за свършената работа от страна на ищцата, тъй като такива се предоставяли от крайния клиент. Излагат се твърдения, че конкретните клиенти, за които е отговаряла ищцата, са останали недоволни от обема и качеството на свършената работа, с оглед на което работодателят – ответник е получил по-малко възнаграждение от договореното. Поради тази причина по реда на чл. 210 КТ на ищцата била наложена имуществена санкция в размер на една брутна работна заплата. Твърди се, че ищцата била недобросъвестна, тъй като отказала да предостави изисквания й от работодателя подробен отчет за извършената работа. Твърди се още системни нарушения на преки заповеди на

ръководителя, неполагане на дължимия труд и неспазване на нормите на вътрешния трудов ред. Предвид изложеното според жалбоподателя неправилно СРС оставил без уважение направеното от ответника възражение за прихващане. В обобщение на заявените с въззивната жалбата доводи от въззивния съд се иска да отмени първоинстанционното решение и да отхвърли предявените иски, а при условията на евентуалност – да бъде уважено искането за прихващане на насрещни вземания. Претендират се разноси за двете съдебни инстанции.

В срока по чл. 263, ал. 1 КТ е постъпил отговор на въззивната жалба от Ц. Д. И., чрез адв. А., с който същата се оспорва с доводи за нейната неоснователност, като се излага подробни съображения в тази насока. Поддържа се, че обжалваното решение е правилно, законосъобразно и обосновано, поради което същото следва да бъде потвърдено. Претендират се разноси за въззивната инстанция.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба доводи за пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

По делото не е спорно, а и видно от представен Трудов договор № 20/09.11.2015 г., и Допълнителни споразумения към него, страните са били обвързани от безсрочно трудово правоотношение, по силата на което ищцата е изпълнявала длъжността „инженер качествен контрол“ при ответното дружество.

Безспорно е и обстоятелството, че със Заповед № 99/02.03.2020 г. на управителя на дружеството на основание чл. 325, ал. 1, т. 1 КТ, е прекратено трудовото правоотношение на ищцата, считано от 06.03.2020 г. Заповедта съдържа разпореждане на служителя да се изплати обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 дни в размер на 2186,03 лв.

По делото е представена Заповед № РТ-02/25.02.2020 г., на търговския пълномощник на ответното дружество, видно от съдържанието на която ответникът като работодател е наредил на А. Й., на длъжност „специалист човешки ресурси“, да изисква от всеки един от напускащите служители в дружеството да представи справка за поставени и изпълнение задачи съгласно изискванията на трудовия договор, раздел „Задължения на служителя“, за периода от датата на постъпването му на работа до датата на подаване на заявление за напускане. Заповедта е връчена на 06.03.2020 г. при отказ на ищцата, удостоверен с подписите на двама свидетели.

От представен Протокол № ИС/25.03.2020 г., се установява, че на 02.03.2020 г. е извършена извършила проверка в офиса на дружеството със задача да установи дали Заповед № РТ-02/25.02.2020 г. се изпълнява от ищцата, както и дали същата изпълнява задълженията си по трудовия договор. В протокола е отразено, че са установени следните обстоятелства: служителката Ц. И. не е представила изисканите според заповедите доклади за м. декември, януари и февруари: отказала е да представи данни за извършената работа и не е дала обяснения за конкретно изпълнени задачи в периода от 01.12.2019 г. до момента на извършване на проверката. Посочено е, че в резултат на поведението на ищцата дружеството е претърпяло вреди в размер на 9378,08 лв. Видно от съдържанието на протокола, по отношение на ищцата И. е предложено бъде наложена имуществена санкция на основание чл. 210 КТ в размер на 4689,04 лв.

Със Заповед от 02.03.2020 г., на основание чл. 210, ал. 4, чл. 203, ал. 1 и чл. 206, ал. 1 КТ, дружеството работодател е реализирал ограничена имуществена отговорност на ищцата Ц. Д. в размер на 4689,04 лв. Посочено е, че при изрично писмено съгласие от страна на ищцата удръжката следва да се направи веднъж при първото следващо изплащане на трудовите възнаграждения, в противен случай удръжките следва да се правят по реда на чл. 272, ал. 1, т. 6 КТ. Видно от съдържанието на заповедта, като причина за налагане на ограничена имуществена отговорност е посочено, че поради небрежност на ищцата са нанесени щети на предприятието, изразяващи се в следното: 1) нарушение на трудовите норми и противоправно поведение на служителя, неспазване на трудовите функции, нарушение на Правилника за вътрешния трудов ред, чл. 8.1.1 и чл. 8.1.8 от Трудовия договор, а именно: отказ на служителя да изпълни Заповед на ръководителя относно изготвяне на подробен доклад за свършената работа на служителя за последния месец; 2) вредата се изразява в невъзможността на дружеството да изготви вътрешен отчет за изработени часове по клиенти и съответно да фактурира правилно клиентите си съгласно

часовете положен труд. Отбелязано е, че заповедта е връчена на 06.03.2020 г. при отказ на ищцата, удостоверен с подписите на двама свидетели.

Не е спорно между страните, а и видно от представено по делото копие от трудовата книжка, brutното възнаграждение на ищцата възлиза на 4689 лв.

Пред първа инстанция са събрани и гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетелите С.Д., М.Я.-М. и К.К..

От показанията на свидетелката Д. се установява, че през процесния период с ищцата били колеги при ответника. Излага, че ищцата била лоялен и съвестен работник, спазвала трудовия договор и била отдадена на работата си. Не е имала проблеми в работата и не знае някой да е имал претенции към нея. Свидетелства, че е присъствала на последния работен ден на ищцата, на 5 март, четвъртък. Не ѝ е известно на ищцата да е връчвана заповед за наказание. Твърди, че не познава К.К. и И.К.И. и е категорична, че същите не са присъствали в последния работен ден на ищцата. Заявява още, че отчитането на работата ставало посредством въвеждане от страна на служителя на часове във вътрешната система на дружеството. Системата давала информация за извършените задачи на конкретни дейности по проекти.

Свидетелката Я.-М., бивш служител в ответното дружество, заявява, че ищцата работила при ответника до 05.03.2020 г. Сочи, че с ищцата работели по общи проекти. Твърди, че не е видяла да е правен опит за връчване на заповед за налагане на наказание или имуществена санкция по отношение на ищцата. Не е имало оплаквания от страна на работодателите към нея. Свидетелката признава, че е подписвала заявление, с което е отказала предоставянето на документи, които съдържат лични данни на трети лица. Свидетелства още, че тя и другите служители били помолени от служител в отдел „Човешки ресурси“ на име Станислав, да дадат максимално подробен отчет за работата, която са вършили от назначаването им до момента. Сочи, че със ищцата също попълнили такава бланка. В бланките, които били в един екземпляр, посочвали имената на клиентите, за които са работили, вида дейност, която са извършвали, периода, за който е са извършвани, качеството на дейността. Свидетелката сочи, че срещу нея също била предявена имуществена отговорност от страна на „УБ.“ ЕООД. Твърди, че заповед за налагане на имуществена отговорност не ѝ е била връчвана. Не познавала К.К. и И.К.И..

Свидетелката Кулева сочи, че им договор с ответното дружество за консултантски услуги по счетоводни и финансови въпроси от м. февруари 2020 г. Заявява, че към този момент голям брой служители напуснали едновременно, като причината за това било напускането на тогавашните управител и заместник-управител. Сред напускащите служители била ищцата. Свидетелката излага, че тогава възникнали проблеми при отчитането на реално свършената работа, тъй като информацията, която можела да осигури системата, в която служителите се регистрирали, не била достатъчна. От същата можело да се види кой служител колко часа е стоял в системата, но не и дали е извършвал работа и каква конкретно. Поради тази причина от служителите било поискано изготвянето на отчети за свършената работа. На служителите, които не предали такива отчети били наложени имуществени санкции от работодателя, в това число и на ищцата. Твърди, че заповедта за налагане на имуществена санкция на ищцата е връчена неприсъствено с двама свидетели. Не може са си обясни обстоятелството как заповедта е била връчена на 06 март, тъй като считано от тази дата трудовото правоотношение на ищцата с дружеството било прекратено. Свидетелката изнася още, че няма наблюдения по отношение на работата на ищца, както и че не може да каже дали същата е идвала на работа в периода от 02 до 05 март.

Въззивният съд кредитира изцяло показанията на разпитаните свидетели като обективни, последователни, подробни и логични. Обстоятелството, че свидетелките С.Д., М.Я.-М. са бивши служители на ответното дружество, както и че св. Я.-М. към настоящия момент води съдебно дело срещу ответника, не е основание само по себе си за дискредитиране на техните показания. Съгласно чл. 172 ГПК показанията на свидетелите, които са заинтересовани в полза или във вреда на едната от страните, се преценяват от съда с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид възможната тяхна заинтересованост. Думите на свидетелките взаимно се допълват помежду си и не се опровергават от останалия събран по делото доказателствен материал. Същевременно обстоятелството, че са били служители при ответника през процесния период и са работили

съвместно с ищцата по проекти, им е дало възможност да придобият преки и непосредствени впечатления от работата на ищцата, като съдът няма основание да смята, че при тях липсват способността и желанието вярно да възприемат фактите и добросъвестно да ги възпроизвеждат в показанията си. Обратно, показанията на свидетелката К.К. не допринасят за установяване на релевантните за спора обстоятелства, и по конкретно дали ищцата е полагала труд пред процесния период.

При така установената фактическа обстановка въззивният съд намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо. По същество същото е и правилно, като въззивният състав споделя изцяло мотивите на обжалваното решение, поради което и на основание чл. 272 ГПК препраща към тях. Независимо от това, във връзка с доводите на въззивника, съдържащи се в сезиращата настоящата инстанция въззивна жалба, съдът намира следното:

По иска с правно основание чл. 128, т. 2 КТ:

За основателността на предявения иск в тежест на ищцата е да установи наличието на трудово правоотношение с ответника за процесния период, че в изпълнение на задълженията си по това правоотношение е престирала работна сила през периода, както и размера на претендираното възнаграждение.

В тежест на ответника е да докаже погасяване на задължението или да обори презумпцията за добросъвестно упражняване на задължението на ищцата за полагане на труд.

С доклада по делото първоинстанционният съд е отделил за безспорни и ненуждаещи се от доказване обстоятелствата, че между ищцата и ответното дружество е съществувало валидно трудово правоотношение, което е прекратено по взаимно съгласие на страните, както и размерът на последното брутно трудово възнаграждение, получено от ищцата. Тези обстоятелства се потвърждават и от приетите по делото писмени доказателства – Трудов договор и допълнителни споразумения към него, заповед за прекратяване на трудовото правоотношение и копие от трудова книжка.

С оглед доводите във въззивната жалба и отговора, спорно между страните продължава да е обстоятелството дали ищцата реално е полагала труд през процесния период.

В чл. 8, ал. 2 е уредена оборимата презумпция, че добросъвестността при осъществяване на трудовите права и задължения се предполага до установяване на противното. В тежест на страната, която се позовава на недобросъвестност при изпълнение на трудовите задължения е да обори при условията на пълно обратно доказване това законово предположение.

В случая такова не е проведено от работодателя – ответник. Тъкмо обратното – ответникът изрично признава, че ищцата е „присъствала в офиса на дружеството и съответно има изработени часове във вътрешната система – т.нар лог (log in). От показанията на разпитаните по делото свидетели Д. и М. се установява, че през исковия период ищцата е изпълнявала трудовите си функции в съответствие с изискванията на заемната от нея длъжност, включително със свидетелката М. са работили съвместно по проекти. С оглед на изложеното и предвид изрично признание на ответника, че ищцата е присъствала на работа през процесния период, фактическото полагане на труд през исковия период се явява доказано. Този извод не се разколебава и от ангажираната от ответника Заповед № РТ-02/25.02.2020 г., на търговския пълномощник на ответното дружество, с която ответникът като работодател е наредил „специалист човешки ресурси“, да изисква от всеки един от напускащите служители в дружеството да представи справка за поставени и изпълнение задачи съгласно изискванията на трудовия договор, раздел „Задължения на служителя“, за периода от датата на постъпването му на работа до датата на подаване на

заявление за напускане. На първо място по делото няма данни цитираната заповед да е сведена до знанието на служителите в ответното дружество, в т.ч. и на ищцата. На следващо място, от съдържанието на заповедта се установява единствено задължение за специалист човешки ресурси да изиска от служителите, подали молба за напускане, да представят отчет, но не и за самия служител. Не на последно място следва да се посочи, че представянето на такъв отчет от страна на ищцата е трудно осъществимо предвид дългия период от време на действие на трудовия договор (повече от 4 години). Наведените в отговора на исковата молба доводи по същество представляват възражения касаещи точното изпълнение на трудовите задължения в количествено и качествено отношение, но не и липса на фактическо полагане на труд от страна на ищцата. При твърдения за „системно нарушение на преки заповеди на ръководителя, неполагане на дължимия труд, нелоялни действия и неспазване на нормите на вътрешния ред“ за работодателя съществуват други способи за защита.

В приложение на установената от чл. 8, ал. 2 КТ презумпция и при липса на обратно доказване от страна на ответника, настоящия съдебен състав приема, че за процесния период ищцата е изпълнявала добросъвестно трудовите си задължения, вкл. задължението си да престира работна сила. Следователно на ищцата се следва възнаграждение за отработените дни през м. март 2020 г.

По делото от страна на ответника не са ангажирани доказателства за погасяване на задължението за заплащане на трудовото възнаграждение за процесния период, поради което, съдът приема, че искът за заплащане на трудовото възнаграждение е основателен в пълния предявен размер от 685,92 лв.

По иска с правно основание чл. 224, ал. 1 КТ:

Съгласно чл. 224, ал. 1 КТ при прекратяване на трудовото правоотношение работникът или служителът има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск, правото за който не погасено по давност.

За основателността на иска ищецът следва да докаже наличието на трудово правоотношение между страните, което е прекратено, независимо от основанията за прекратяване, както и размера на брутното трудово възнаграждение, получено за последния пълен отработен месец преди уволнението.

В тежест на работодателя е да докаже положителния факт на ползване на отпуска или заплащането на дължимото обезщетение за неизползването му.

Със заповедта на ответника, с която е прекратено трудовото правоотношение между страните се признава правото на ищцата да получи обезщетение за неизползван платен годишен отпуск за 9 дни в размер на 2186,03 лв. Възникването на вземане в същия размер не се оспорва по делото, поради което искът следва да бъде уважен за същата сума.

С оглед основателността на предявените икове, сбъднало се е вътрешнопроцесуалното условие за разглеждане на своевременно релевираното от страна на ответника възражение за прихващане с вземания за вреди в размер на ограничената имуществена отговорност от едно брутно трудово възнаграждение.

За основателността на възражението в тежест на ответника е да установи: 1) наличие на основанията за осъществяване на ограничената имуществена отговорност на ищеца и спазване на предвидения в КТ ред за осъществяването; 2) вземането му да е изискуемо и ликвидно.

Съгласно разпоредбата на чл. 210 КТ в случаите на ограничена имуществена отговорност работодателят издава заповед, с която определя основанията и размера на отговорността на работника или служител. Заповедта се издава в 1-месечен срок от откриването на вредата, като работникът или служителът може да оспори същата в 1-месечен срок от връчването на заповедта – арг. от чл. 210, ал. 3 КТ.

В случая видно от съдържанието на Заповед от 02.03.2020 г., на основание чл. 210, ал. 4, чл. 203, ал. 1 и чл. 206, ал. 1 КТ, ответникът е реализирал ограничена имуществена отговорност на ищцата Ц. Д., за това, че поради небрежност от страна на ищцата са нанесени щети на предприятието, изразяващи се в следното: 1) нарушение на трудовите

норми и противоправно поведение на служителя, неспазване на трудовите функции, нарушение на Правилника за вътрешния трудов ред, чл. 8.1.1 и чл. 8.1.8 от Трудовия договор, а именно: отказ на служителя да изпълни Заповед на ръководителя относно изготвяне на подробен доклад за свършената работа на служителя за последния месец; 2) вредата се изразява в невъзможността на дружеството да изготви вътрешен отчет за изработени часове по клиенти и съответно да фактурира правилно клиентите си съгласно часовете положен труд.

В хода на производството пред първата инстанция посочената заповед е оспорена изрично от ищцата, с твърдения, че същата не ѝ е била връчена. За установяване на това обстоятелство, пред СРС са събрани гласни доказателствени средства, чрез разпита на свидетелите Д. и Я.-М.. В показанията си и двете свидетелки излагат, че не им е известно на ищцата да е била връчвана заповед за налагане на имуществена отговорност. И двете свидетелки са категорични, че последният работен ден на ищцата бил 05.03.2020 г. (четвъртък). Не е спорно, а и видно от Заповед № 99/02.03.2020 г. трудовото правоотношение на ищцата е прекратено, считано от 05.03.2020 г. В същото време в заповедта за реализиране на ограничена имуществена отговорност е посочено, че същата е връчена на ищцата при отказ, удостоверен с подписа на двама свидетели на 06.03.2020 г., т.е. към момент, в който трудовото ѝ правоотношение вече е било прекратено. Предвид изложеното, съдът намира, че едномесечният срок по чл. 210, ал. 3 КТ не е изтекъл, респ. заповедта от 02.03.2020 г. за реализиране на ограничена имуществена отговорност на ищцата не е влязла в сила. В този случай ответникът следва да докаже претенцията си по общия ред, при условията на пълно и главно доказване. Съгласно представената заповед по чл. 210 КТ вредата, която работодателят е посочил като претърпяна от него, се изразява в „невъзможността на дружеството да изготви вътрешен отчет за изработени часове по клиенти и съответно да фактурира правилно клиентите си съгласно часовете положен труд“. По делото от страна на ответника не са ангажирани доказателства за установяване наличието на претърпяна вреда, как е формиран нейния размер, кога е настъпила, респ. открита, както и че вредата се дължи на виновно и противоправно поведение на ищцата. Отделно от това, вредата, която твърди да е претърпял ответникът се изразява в пропуснати ползи – неполучаване на дължими от клиентите на дружеството възнаграждения за предоставени услуги. Съобразно изричната разпоредба на чл. 205, ал. 1 КТ обаче работникът или служителят отговаря за претърпяната загуба, но не и за пропуснатата полза.

По тези съображения релевираното от ответника възражението за прихващане се явява неоснователно, поради което правилно е оставено без уважение от първата инстанция.

Поради съвпадение в крайните изводи на въззивната инстанция с тези на първоинстанционния съд решение № 20051611 от 04.08.2022 г., постановено по гр.д. № 16359/2020 г. по описа на СРС, 75 състав, като правилно и законосъобразно, следва да бъде потвърдено.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски пред въззивния съд има въззиваемата страна – ищец. Същият претендира и доказва такива за адвокатско възнаграждение в размер на сумата 360 лева, които на основание чл. 78, ал. 1 ГПК следва да му бъдат присъдени.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20051611 от 04.08.2022 г., постановено по гр.д. № 16359/2020 г. по описа на СРС, 75 състав.

ОСЪЖДА „У.Б.“ ЕООД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, пл. „*****“ № *****, да заплати на Ц. Д. И., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ж.к. „*****“ ет. 1, ап. 1, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от 630 лв. – разноски за въззивното производство.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване на основание чл. 280, ал. 3, т. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____